

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VILKAVIŠKIO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2026 – 2028 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – Vilkaviškio PSPC) korupcijos prevencijos 2026 – 2028 metų veiksmų plano (toliau – Veiksmų planas) paskirtis – mažinti korupciją sveikatos priežiūros sistemoje bei nuosekliai ir kompleksiskai formuoti korupcijai atsparią aplinką Vilkaviškio PSPC.

2. Veiksmų planas parengtas vadovaujantis svarbiausiomis korupcijos sveikatos priežiūros sistemoje nuostatomis. Veiksmų planas skirtas korupcijos rizikos veiksniams mažinti ir šalinti, taip pat korupcijos rizikos veiksniams valdyti.

3. Veiksmų plane vartojamos sąvokos:

3.1. **Korupcija** - yra suvokiama kaip bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, piktnaudžiavimas patikėta galia siekiant asmeninės naudos.

3.2. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

3.3. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

II. VEIKSMŲ PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Veiksmų plano tikslas – didinti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą, netoleranciją korupcijai ir skatinti Vilkaviškio PSPC darbuotojus veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruojant korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio. Siekti, kad Vilkaviškio PSPC įgyvendintų priskirtas korupcijos prevencijos priemones ir kurtų korupcijai atsparią aplinką.

5. Veiksmų plano uždaviniai:

5.1. Didinti viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro veiklos viešumą ir atskaitingumą visuomenei;

5.2. Didinti darbuotojų sąmoningumą pranešėjų apsaugos srityje, kuri laikytina viena iš svarbesnių kuriant korupcijai atsparią aplinką;

5.3. Tobulinti antikorupcinę aplinką ir valdyti interesų konfliktus;

5.4. Gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų kokybę, didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą.

6. Priemonės, kurios sumažins korupcijos apraiškų prielaidas Vilkaviškio PSPC, ir jų vykdymo terminai pateikti korupcijos prevencijos 2026 – 2028 metų veiksmų plano įgyvendinimo priemonių plane (Priedas).

III. KORUPCIJOS APRAIŠKŲ VILKAVIŠKIO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRE PASIREIŠKIMO PRIELAUDŲ ANALIZĖ

7. Bendrosios korupcijos prielaidos Vilkaviškio PSPC:

7.1. Socialinės – visuomenė vis dar yra linkusi pateisinti smulkiosios korupcijos sveikatos priežiūros įstaigose atvejus;

7.2. Teisinės – įstatymų bei įgyvendinamų teisės aktų kokybės trūkumai, tam tikrais atvejais lemiantys teisės aktų dviprasmybes, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas visuomenėje sudaro sąlygas sveikatos sistemos darbuotojams piktnaudžiauti tarnyba, sudaryti dirbtines kliūtis žmonėms, siekiantiems įgyvendinti savo teisėtus interesus;

7.3. Visuomenės pilietiškumo stoka – visuomenės (tiek pacientų, tiek darbuotojų) pilietiškumo stoka, piliečių pasyvumas. Visuomenė ne visada supranta, kas yra korupcija, nesipriešina, nekelia viešumon korupcijos atvejų.

7.4. Asmeninės – asmens mentaliteto ir charakterio savybės gali lemti jo polinkį daryti nusikalstamas veikas, įskaitant korupcinio pobūdžio.

8. Kitos korupcijos prielaidos Vilkaviškio PSPC:

8.1. santykinai maži sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimai;

8.2. personalo trūkumas – ilgina eiles pas gydytojus ar tyrimus atlikt, kas gali sudaryti palankias prielaidas pacientams, bandantiems už neteisėtą atlygį gauti paslaugas be eilės;

8.3. viešieji pirkimai – kur naudojamos biudžeto lėšos, tarp jų ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos, kas gali sudaryti sąlygas korupcinio pobūdžio pažeidimams;

8.4. nepakankamos pacientų žinios apie valstybės apmokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

8.5. kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas;

8.6. nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas ir apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams.

IV. VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

9. Veiksmų plano uždaviniams įgyvendinti sudaromas veiksmų plano priemonių vykdymo planas, kuris nustato uždavinius, tikslus ir priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

10. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo planas yra neatskiriama šios programos dalis. Veiksmų planas tvirtinamas ir atnaujinamas Vilkaviškio PSPC direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo sritis.

11. Už konkrečių Veiksmų plane numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako veiksmų plano priemonių įgyvendinimo plane nurodyti darbuotojai.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Veiksmų planas vykdomas Vilkaviškio PSPC lėšomis.

13. Veiksmų planą peržiūri ir esant reikalui koreguoja Vilkaviškio PSPC darbuotojas atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą vadovaudamasis teisės aktais.

14. Veiksmų plano pakeitimai tvirtinami Vilkaviškio PSPC direktoriaus įsakymu.

15. Už šio plano įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys plano nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2026 – 2028 METŲ VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

TIKSLAS. Didinti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą, netoleranciją korupcijai ir skatinti Vilkaviškio PSPC darbuotojus veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruojant korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio. Siekti, kad Vilkaviškio PSPC įgyvendintų priskirtas korupcijos prevencijos priemones ir kurtų korupcijai atsparią aplinką.			
1. UŽDAVINYS			
Didinti viešosios įstaigos Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro veiklos viešumą ir atskaitingumą visuomenei			
<i>Eil. Nr.</i>	<i>Priemonės</i>	<i>Vykdytojai</i>	<i>Įgyvendinimo terminas</i>
	Asmens, atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą paskyrimas (patikslinimas)	Direktorius	Patikslinus informaciją
	Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centro 2026 – 2028 metų korupcijos prevencijos veiksmų plano parengimas ir patvirtinimas ir paskelbimas interneto svetainėje	Direktorius, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	2026 m. I ketv.
1.1.	Vilkaviškio PSPC interneto svetainėje ir viešai matomose įstaigos erdvėse skelbti įstaigos vertybes.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Kiekvienais metais viešinama aktuali ir atnaujinta informacija
1.2.	Vykdyti pacientų arba asmenų, kuriems teikiamos viešosios paslaugos apklausas, siekiant įvertinti pacientų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis lygį, integruojant klausimus apie korupciją, o apibendrintus apklausų rezultatus viešinti įstaigos interneto svetainėje.	Medicinos auditorius, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	2026 m. I ketv. už 2025 m., 2027 m. I ketv., už 2026 m. 2028 m. I ketv., už 2027 m.

1.3.	Vilkaviškio PSPC interneto svetainėje nuolat skelbti aktualią informaciją apie korupcijos prevenciją ir užtikrinti šios informacijos sklaidą	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Nuolat vykdoma stebėseną, kontrolė numatyta kiekvienais metais
1.4.	Vilkaviškio PSPC informaciniuose stenduose / monitoriuose ir interneto svetainėje skelbti aktualų tyrimų, kuriuos turi teisę paskirti šeimos gydytojas, sąrašą.	Direktorius pavaduotojas medicinai, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Nuolat vykdoma stebėseną, kontrolė numatyta kiekvienais metais
1.5.	Vilkaviškio PSPC interneto svetainėje skelbti informaciją apie nemokamas (apmokamas Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) lėšomis) asmens sveikatos priežiūros paslaugas.	Vyriausiasis buhalteris, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Nuolat vykdoma stebėseną, kontrolė numatyta kiekvienais metais
1.6.	Skelbti informaciją apie pacientų teises ir pareigas Vilkaviškio PSPC interneto svetainėje.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Nuolat vykdoma stebėseną, kontrolė numatyta kiekvienais metais
1.7.	Vykdyti registraciją ambulatorinėms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti per Išankstinę pacientų registracijos informacinę sistemą (toliau – IPR IS) visa apimtimi.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Nuolat vykdoma stebėseną, kontrolė numatyta kiekvienais metais
1.8.	Didinant pacientų antikorpinių raštingumą, parengti pacientams atmintines, padėsiančias jiems pasiruošti vizitui pas gydytoją, ir jas viešinti įstaigos interneto svetainėje ir įstaigoje viešai matomose vietose.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Nuolat vykdoma stebėseną
1.9.	Vilkaviškio PSPC interneto svetainėje skelbti aktualią, nuasmenintą informaciją apie nustatytus korupcijos	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, IT specialistas	Nuolat, kai nustatomas atitinkamas atvejis

	atvejus įstaigoje.		
2. UŽDAVINYS			
Didinti darbuotojų sąmoningumą pranešėjų apsaugos srityje, kuri laikytina viena iš svarbesnių kuriant korupcijai atsparią aplinką			
2.1	Skatinti darbuotojus suprasti pranešėjų apsaugos mechanizmo esmę ir jo veikimą. Stiprinti darbuotojų sąmoningumą, užtikrinant pranešėjų apsaugą, siekiant keisti institucinį požiūrį į pranešėjus, šalinti neigiamą požiūrį ir nuostatas dėl pranešimų teikimo apie neteisėtą ar nesąžiningą elgesį, organizuoti mokymus.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą	Nuolat vykdoma stebėseną
3. UŽDAVINYS			
Tobulinti antikorpucinę aplinką ir valdyti interesų konfliktus			
3.1.	Kalendoriniams metams pasibaigus Vilkaviškio PSPC interneto svetainėje pavišinti nuasmenintą praėjusių kalendorinių metų ataskaitą, apie Vilkaviškio PSPC veikiančios etikos komisijos darbą.	Etikos komisijos pirmininkas, IT specialistas	Einamų metų I ketvirtis
3.2.	Vilkaviškio PSPC darbuotojų elgesio kodekso skelbimas įstaigos interneto svetainėje, informaciniuose stenduose.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą	Nuolat
3.3.	Stiprinti darbuotojų antikorpucinį sąmoningumą, įstaigoje užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) laikymosi kontrolę ir priežiūrą, apie atliktus veiksmus, informuojant įstaigos vadovą.	Personalo specialistas	Pagal poreikį atnaujinti ir direktoriaus įsakymu patvirtinti Vilkaviškio PSPC vidiniai teisės aktai, reglamentuojantys viešųjų ir privačiųjų interesų kontrolę
3.4.	Esant poreikiui, atlikti korupcijos	Direktorius, asmuo atsakingas už korupcijai	Pagal poreikį

	pasireiškimo tikimybės tyrimą nustatytose veiklos srityse	atsparios aplinkos kūrimą	
3.5.	Periodiškai organizuoti mokymus darbuotojams, padedant formuoti korupcijai atsparią aplinką ir siekiant stiprinti darbuotojų antikorupecines kompetencijas. Aiškiai darbuotojus informuoti apie veiksmų planą, susidūrus su galimai korupcinio pobūdžio veika darbo vietoje ar už jos ribų, kai tokia veika yra susijusi su darbuotojo užimamomis pareigomis ar jo vykdomomis funkcijomis (t. y. kaip reaguoti, kam konkrečiai pranešti, kaip pranešti ir kitais aktualiais klausimais). Mokymų dalomosios medžiagos pateikimas darbuotojams.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, personalo specialistas	Ne mažiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus
3.6.	Vilkaviškio PSPC darbuotojų susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika elgesio taisyklių skelbimas įstaigos interneto svetainėje / informaciniuose stenduose.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą,	Nuolat
4. UŽDAVINYS			
Gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų kokybę, didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą			
4.1.	Sudaryti sutartis su VLK dėl paslaugų teikimo ir jų apmokėjimo PSDF biudžeto lėšomis, pildyti informaciją apie pacientams suteiktas mokamas paslaugas statistinėje formoje 025/a-LK „Asmens ambulatorinio gydymo statistinė kortelė“.	Vyriausiasis buhalteris, Šeimos gydytojai ir jų komandų nariai	2026 m. I ketvirtis už 2025 m. 2027 m. I ketvirtis už 2026 m. 2028 m. I ketvirtis už 2027 m.

4.2.	Taikyti Vilkaviškio PSPC paramos gavimo ir teikimo apskaitos ir viešinimo sistemą.	Vyriausiasis buhalteris	2026 m. I ketvirtis už 2025 m. 2027 m. I ketvirtis už 2026 m. 2028 m. I ketvirtis už 2027 m.
4.3.	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-363 „Dėl Siuntimų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti išdavimo, įforminimo ir atsakymų pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 12 punktu, kad siunčiantis specialistas pacientui rekomenduotų bent 3 gydymo įstaigas, kuriose teikiamos atitinkamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, tokiu būdu sudarant sąlygas greičiau gauti jam reikalingas paslaugas.	Šeimos gydytojai ir jų komandos nariai	Nuolat
4.4.	Vykdėti pirkimų stebėseną pagal tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų rodiklius https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1/ .	Vyriausiasis buhalteris, viešųjų pirkimų organizatorius.	2026 m. I ketvirtis už 2025 m. 2027 m. I ketvirtis už 2026 m. 2028 m. I ketvirtis už 2027 m.
4.5.	Nustatyta tvarka kreiptis į LR STT dėl informacijos apie asmenį siekiantį eiti pareigas įstaigoje, kaip tai numato LR korupcijos prevencijos įstatymo 9 str. 6 d.	Personalo specialistas	Iki asmens priėmimo į pareigas dienos